

29. januar 2018
J.nr. 2017-8282

Til Folketinget – Skatteudvalget

Hermed sendes endeligt svar på spørgsmål nr. 113 af 27. november 2017 (alm. del).
Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Rune Lund (EL).

Karsten Lauritzen

/ Jeanette Rose Hansen

Spørgsmål

Ministeren bedes redegøre for, hvad provenuet har været ved lønsumsafgiften for finanssektoren i perioden 2006-2016, og hvad det skønnes at blive frem til 2021. Ministeren bedes for samme periode redegøre for den samlede skatteudgift både i 2006-2016 og skønnet frem til 2021. Ministeren bedes endvidere redegøre for, hvad merprovenuet ville være, hvis man erstattede lønsumsafgiften med en balanceskat. Ministeren bedes redegøre for provenuvirkningen ved indførsel af en balanceskat på henholdsvis 0,05 pct., 0,07 pct. og 0,1 pct. Provenuet bedes opgjort i umiddelbar virkning, efter tilbageløb, og efter afærd samt i varig virkning.

Svar

Finansiell virksomhed er i Danmark, såvel som i resten af EU, som udgangspunkt moms-fritaget. Momsfritagne virksomheder betaler i stedet lønsumsafgift, medmindre de ekspli-cit er undtaget. Lønsumsafgiften for den finansielle sektor er løbende blevet forhøjet fra 9,13 pct. før 2011 til 14,5 pct. i 2018 stigende til 15,3 pct. i 2021.

De løbende forhøjelser af lønsumsafgiften for den finansielle sektor er blandt andet gen-nemført som en del af finansieringen af Forårspakke 2.0 (2009) og Skattereformen (2012) samt som en neutralisering af selskabsskattelettelsen for den finansielle sektor i Vækstplan DK (2013).

Provenu fra lønsumsafgiften på den finansielle sektor

Da provenuet fra lønsumsafgiften indgår samlet på Finanslovens § 38.41 er det ikke mu-ligt at udskille provenuet fra lønsumsafgift på den finansielle sektor på baggrund af regn-skabsoplysninger. Det er dog muligt at udarbejde et skøn over provenuet på baggrund af angivelsesoplysninger, *jf. tabel 1*.

Skatteudgift vedrørende momsfritagelse for den finansielle sektor

Momsfritagelsen for finansiell virksomhed er en skatteudgift på lige fod med momsfrita-gelser for andre sektorer. Lønsumsafgiften modregnes i opgørelsen af skatteudgifter som følge af en momsfritagelse. Opgørelsen af skatteudgiften tager ikke højde for den øvrige beskatning af den finansielle sektor.

Beregningen af skatteudgiften tager udgangspunkt i den umiddelbare provenuvirkning, hvilket betyder, at opgørelsen af skatteudgiften ikke er det samme som et provenuskøn over et eventuelt tiltag, der indfører momspligt for den finansielle sektor.

Beregningen er foretaget efter samme metode som beskrevet i orienteringen af Skatteud-valget vedrørende beregning af skatteudgiften for den finansielle sektor i SAU alm. del – bilag 240 (2013/14), og der henvises dertil for detaljer vedrørende beregningsmetoden. Det bemærkes i den forbindelse, at skønnet for skatteudgiften i indeværende svar er op-dateret i forhold til den tidligere opgjorte skatteudgift, hvilket i overvejende grad kan tilskrives tilgængeligheden af nyere data samt en hovedrevision af nationalregnskabet.

Skatteudgiften skønnes at have udgjort 2,3 mia. kr. i 2006 og er med enkelte udsving efterfølgende faldet, hvilket dels skyldes forhøjelsen af lønsumsafgiften og dels skyldes konjunkturudviklingen samt en stigende andel af afsætning til erhverv i den finansielle sektor. Fra 2016 er faldet i skatteudgiften alene udtryk for den stigende lønsumsafgift, idet øvrige parametre holdes fast i fremskrivningen. Opgørelsen er forbundet med betydelig usikkerhed, hvilket kan give anledning til relativt store udsving i opgørelsen af skatteudgiften fra år til år.

Tabel 1. Provenu fra lønsumsafgift samt skatteudgift vedr. momsfritagelse for den finansielle sektor

Mia. kr. (nominelt niveau)	Årligt provenu ¹	Skatteudgift ²
2006	3,1	2,3
2007	2,9	2,3
2008	3,2	3,2
2009	3,4	2,6
2010	3,5	2,2
2011	4,2	1,0
2012	4,3	0,8
2013	3,8	0,6
2014	4,7	1,0
2015	5,2	1,3
2016	5,9	0,1
2017	6,4	-0,1
2018	6,8	-0,3
2019	7,3	-0,6
2020	7,6	-0,7
2021	7,9	-0,8

1. Provenuet er skønnet på finansårsform (dvs. på tidspunktet for betaling af afgiften) på baggrund af angivelsesoplysninger for lønsumsafgift. 2017-2021 er baseret på skønnet fremskrivning.

2. Skatteudgiften er opgjort på nationalregnskabsform (dvs. på tidspunktet hvor aktiviteterne i sektoren foretages).

Kilde: Danmarks Statistik (Nationalregnskabet), SKAT og Skatteministeriets egne beregninger.

Provenuet ved indførelse af en balanceskat

En balanceskat indebærer, at de finansielle virksomheder (banker, realkreditinstitutioner mv.) beskattes af størrelsen på deres *balance* – det vil overordnet set sige omfanget af deres samlede udlånsmasse¹.

På baggrund af tal fra Finanstilsynet kan den finansielle sektors samlede balance opgøres til i gennemsnit ca. 12.100 mia. kr. i perioden 2012-2016. På dette grundlag skønnes indførelsen af en balanceskat for den finansielle sektor på 0,05 pct. at medføre et umiddelbart merprovenu på ca. 6,0 mia. kr. årligt. *jf. tabel 2*. Det er i den forbindelse lagt til grund, at balanceskatten betales af hele balancen, inkl. selskabernes egenkapital.

¹ Balancen kan definitorisk opgøres både fra aktivsiden (udlån mv.) og fra passivsiden (egenkapital, kundernes indlån, gæld til andre finansielle virksomheder (inklusiv nationalbanken) mv.).

Tabel 2. Umiddelbart merprovenu ved balanceskat (mia. kr.)

Sats	0,05 pct.	0,07 pct.	0,1 pct.
Pengeinstitutter	2,0	2,7	3,9
Realkreditinstitutter	1,8	2,6	3,6
Skadesforsikringsselskaber	0,1	0,1	0,2
Livsforsikringsselskaber	1,0	1,4	2,0
Øvrige	1,2	1,7	2,4
I alt	6,0	8,5	12,1

Kilde: Finanstilsynet og Skatteministeriet

Der foreligger ikke umiddelbart et grundlag for at beregne tilbageløb og adfærdsvirkninger ved omlægning af lønsumsafgiften for den finansielle sektor til en balanceskat. Der er dog tale om en omfattende omlægning, der vil have relativt vidtgående konsekvenser for beskatningen af finanssektoren.

Hensigten med lønsumsafgiften er bl.a. at opveje det forhold, at den finansielle sektor ikke er momspligtig og dermed ikke beskattes af merværdien af de ydelser, de omsætter. Der sigtes herved mod at sikre, at momsfritagelsen ikke medfører en forvridning af de relative forbrugerpriser, så der opstår en ”overefterspørgsel” efter finansielle ydelser sammenholdt med andre forbrugsgoder. I denne forbindelse vurderes lønsummen at være et væsentlig bedre mål for værdiskabelsen i finanssektoren end balancen.

Dette skal bl.a. ses i lyset af, at det vil være vanskeligt at undgå, at de finansielle institutioner flytter dele af deres balance til udlandet for at reducere deres balancebeskatning, mens det vurderes at være sværere for den finansielle sektor at flytte lønsummen. En balanceskat skønnes således umiddelbart at have større negative adfærdsvirkninger end lønsumsafgiften. Det trækker i retning af, at en balanceskat vil medføre et lavere provenu efter tilbageløb og adfærd end en lønsumsafgift med samme umiddelbare provenuvirkning.

Endelig vil omlægningen til en balanceskat umiddelbart medføre en betydelig omfordeling af skattebyrden imellem de forskellige dele af finanssektoren. Specielt realkreditinstitutionerne vil umiddelbart opleve en markant stigning i deres beskatning, fordi de har en relativ stor balance sammenholdt med antal ansatte, *jf. tabel 3*. Denne øgede beskatning må i vidt omfang forventes overvæltet på realkreditinstitutionernes kunder.

Blandt andet på denne baggrund kan regeringen ikke støtte op om en balanceskat. Vi har brug for en stærk finansiell sektor, der både understøtter virksomhedernes behov for fx at kunne låne til investeringer samt familiernes behov for at kunne låne til fx et nyt hus. Indførelsen af en balanceskat vil øge omkostningerne på en række finansielle ydelser. Det er i modstrid med regeringens skattestop, og kan medføre at aktivitet og arbejdspladser flytter til udlandet – ikke kun i finanssektoren, men også hos erhvervslivet.

Tabel 3. Nøgletal for den finansielle sektor gennemsnit for perioden 2012-2016 (mia. kr.)

	Antal ansatte	Balance	Resultat før skat
Pengeinstitutter	38.472	3.911	21,7
Realkreditinstitutter	4.284	3.645	12,0
Skadesforsikringsselskaber	12.673	156	9,0
Livsforsikringsselskaber	3.294	1.963	4,2
Øvrige	2.948	2.424	69,6
I alt	61.672	12.100	116,6

Kilde: Finanstilsynet